

POUČEVANJE GLASBE IN KULTURNA RAZNOLIKOST

TJAŠA BREZNIK

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
tjasa.breznik@student.um.si

V tem poglavju se osredotočamo na to, kako lahko poučevanje glasbe prispeva k boljšemu razumevanju kulturne raznolikosti. Raziskovanje različnih glasbenih tradicij lahko učencem pomaga pri razumevanju različnih kulturnih kontekstov. Vključevanje multikulturnih pesmi spodbuja strpnost in spoštovanje do drugih kultur ter prispeva k bolj povezani družbi. Tak pristop pa ne spodbuja zgolj glasbenih veščin, temveč tudi socialne spretnosti, kot so empatija, kritično razmišljanje in kulturna občutljivost. Poudarjena je tudi vloga učitelja, ki s svojim zgledom vodi učence k sprejemanju raznolikosti. Poglavje izpostavlja pomen glasbene vzgoje, kjer učenci skozi glasbo razvijajo občutek za razumevanje kulture in medkulturno povezanost.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.7](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.7)

ISBN

978-961-286-993-9

Ključne besede:

kulturna raznolikost,
kulturna zavest,
kulturni kontekst,
kulturna občutljivost,
multikulturne pesmi

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.7](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.7)

ISBN

978-961-286-993-9

Keywords:

cultural diversity,
cultural awareness,
cultural context,
cultural sensitivity,
multicultural songs

MUSIC EDUCATION AND CULTURAL DIVERSITY

TJAŠA BREZNIK

University of Maribor, Faculty of Education, Maribor, Slovenia
tjasa.breznik@student.um.si

In this chapter, we focus on how music teaching can contribute to a better understanding of cultural diversity. Exploring different musical traditions helps students gain insight into various cultural contexts, while the inclusion of multicultural songs fosters tolerance and respect for other cultures, contributing to a more cohesive society. This approach not only enhances musical skills but also develops social skills such as empathy, critical thinking, and cultural sensitivity. The role of the teacher is emphasized, as they lead by example in encouraging pupils to embrace diversity. The chapter highlights the importance of music education, where pupils develop a sense of cultural understanding and intercultural coherence through music.

University of Maribor Press

1 Uvod

Poučevanje glasbe v današnjem izobraževalnem sistemu ima pomembno vlogo pri razvijanju medkulturnega razumevanja in kulture občutljivosti. Glasbena vzgoja odpira vrata k razumevanju kulturnih kontekstov, v katerih glasba nastaja. Glasbene tradicije različnih kultur oz. skupnosti učencem omogočajo, da se seznanijo z vrednotami, zgodbami in različnimi občutki. Glasba je eno izmed orodij, ki lahko pomaga pri zmanjševanju stereotipov in predsodkov. Multikulturni pristop pri poučevanju glasbe ima širok izobraževalni pomen. Takšen pristop pa ne spodbuja samo razvoja glasbenih veščin, ampak tudi krepi spoštovanje do raznolikosti ter spodbuja empatijo in kritično razmišljanje. Glasbena vzgoja prispeva k vzpostavljanju bolj povezane in strpne družbe, kar je zelo pomembno, saj otroci že zelo zgodaj začnejo graditi svoj pogled na svet. Zelo pomembni pa so učitelji, ki ne poučujejo le vsebin, ampak so zgled kulturnega spoštovanja.

2 Poučevanje glasbe in kulturna raznolikost

Raziskave (Jarmani, 2024; Howard, 2018; Chen-Hafteck, 2018; Joseph, 2012) so pokazale, da vključevanje različnih glasbenih tradicij prinaša številne prednosti v osnovnošolsko izobraževanje. Jarmani (2024) ugotavlja, da lahko tradicionalna glasba izboljša kognitivni razvoj učencev in s tem tudi njihovo razumevanje kulturne raznolikosti. Poučevanje tradicionalne glasbe spodbuja spoštovanje do drugih kultur (Jarmani, 2024). Tudi Howard (2018) je poudaril, da otroci razvijajo razumevanje in spoštovanje do različnih kultur. Učenci v okviru različnih projektov spoznavajo tudi zgodovinske in družbene kontekste glasbe. Skozi različne pesmi razvijajo razumevanje, kako glasba lahko odraža in predstavlja kulturno identiteto. Študija je dokazala, da lahko glasbeni projekti, ki vključujejo kulturni kontekst ter obravnavajo zgodovinsko in družbeno tematiko, pozitivno vplivajo na otrokovo razumevanje drugih kultur.

2.1 Raziskovanje glasbenih tradicij različnih kultur

Howard (2018) je v svoji raziskavi raziskovala učinek večkulturnega glasbenega kurikulumu na petošolce. V 13 tednih so se učenci pri pouku osredotočali na afriško glasbo, kjer so razvijali občutek za kulturno avtentičnost in prepoznavanje družbene pristranskosti. Tako so učenci razvijali kulturno občutljivost. Rezultati so pokazali, da lahko raziskovanje glasbenih tradicij različnih kultur spodbuja empatijo in

radovednost do teh kultur. Velik vpliv imajo tudi učitelji, ki oblikujejo pozitivne poglede učencev na raznolikost in družbeno pravičnost (Howard, 2018). Metem pa Chen-Hafteck (2018) v svoji raziskavi ugotavlja, da lahko večkulturna glasbena vzgoja izboljša kulturno razumevanje neznanih kultur pri osnovnošolcih različnih starosti. Učenci zlahka dosežejo osnovno raven razumevanja, torej znanje, veliko težje pa višje ravni, kot so zavedanje, vrednotenje in občutljivost. Poudarja, da se morajo učitelji zavedati tega izziva in učencem omogočiti razvoj visoke ravni kulturnega zavedanja.

Poudarek na lokalni glasbi krepi kulturno identiteto in prispeva k medkulturnemu povezovanju (Fioretti in Duarte, 2000).

2.2 Vključevanje multikulturnih pesmi v učni načrt

Uvajanje multikulturnih pesmi v učne načrte spodbuja občutljivost in spoštovanje do različnih glasbenih praks. Glasba je prikazana kot sredstvo za medkulturno povezovanje, ki razvija razumevanje kulturne raznolikosti (Tabuena idr., 2022). Uporaba multikulturnih pesmi pri pouku krepi glasbene in jezikovne spretnosti ter hkrati spodbuja zavedanje o kulturni raznolikosti (Sumilat, 2024).

Pesmi se lahko izkažejo kot učinkovito orodje za izboljšanje učnega procesa in spodbujanje zanimanja za jezik. Avtorici poudarjata, da angleške pesmi spodbujajo kulturno razumevanje in odprtost (Rorintulus in Wuntu, 2023). Martin (2012) poudarja, da se učenci pozitivno odzivajo na svetovno glasbo in izkazujejo zanimanje za neznane glasbene stile.

Howard (2018) je poudarila, da glasba v šolskem kurikulumu pridobi še večjo moč, ko učenci prepoznajo družbenokulturne in zgodovinske pomene glasbe ter ozavestijo lastne predsodke do ljudi in kultur. Ta proces preusmerja njihov pogled k radovednosti in spoštovanju. Zato je vključevanje multikulturnih pesmi v učni načrt zelo pomembno.

2.3 Občutljivost in spoštovanje do različnih glasbenih praks

Različni predmeti, posebej izbirni, omogočajo učencem globlje razumevanje glasbe in kulture različnih ljudstev. S tem učenci razvijajo znanje o glasbeni kulturi, kar spodbuja spoštovanje in občutljivost do kulturnih razlik (Joseph, 2012). Jermani

(2024) predlaga vključevanje glasbe – in sicer tradicionalne – v različne predmete in obšolske dejavnosti, saj s tem učenci razvijejo večjo občutljivost za kulturno raznolikost. Glasba lahko poveča spoštovanje in empatijo, s tem pa prispeva k razumevanju med različnimi kulturami ter zmanjšuje predsodke in stereotipe (Howard, 2018). Glasbena vzgoja je lahko učinkovit medij za poučevanje etičnih vrlin, predvsem spoštovanja. V študiji so učenci dojeli koncept spoštovanja skozi dejavnosti pri glasbi (Kreutzfeld, 2022).

3 Zaključek

Vse skupaj dokazuje, da je pomembno vključevanje medkulturnih pesmi v učni načrt, saj ta praksa pozitivno vpliva na razvijanje učenčeve kulturne občutljivosti. Vendar pa je treba razvijati višje ravni, kot so zavedanje, vrednotenje in občutljivost, zato je nujno, da učitelji in izobraževalne institucije razmislijo o aktivnejšem vključevanju medkulturnih pesmi v pouk in s tem razvijajo višje ravni. To lahko učitelji storijo z različnimi glasbenimi projekti, medpredmetnimi povezavami ali pa povabijo gostujoče izvajalce iz različnih kulturnih okolij.

Literatura

- Chen-Hafteck, L. (2018). The Effects of a Chinese and Cuban Music Programme on the Cultural Understanding of Elementary Children. *Malaysian Journal of Music*, 7, 117–133.
<https://doi.org/10.37134/mjm.vol7.7.2018>
- Fioretti, E. C. in Duarte, R. (2000). A música como elemento intercultural: uma abordagem para uma educação multicultural. *Boletim do Museu Integrado de Roraima (Online)*, 6(01), 17–23.
<https://doi.org/10.24979/bolmirr.v6i01.741>
- Howard, K. (2018). The emergence of children's multicultural sensitivity: An elementary school music culture project. *Journal of Research in Music Education*, 66(3), 261–277.
<https://doi.org/10.1177/0022429418784594>
- Jarmani, J. (2024). Peran Musik Tradisi pada Pengembangan Kemampuan Berpikir Kognitif Siswa Sekolah Dasar. *Journal on Education*, 6(4), 20907–20912.
<https://doi.org/10.31004/joe.v6i4.6213>
- Joseph, D. (2012). Internationalising the curriculum: building intercultural understandings through music. *Journal of University Teaching and Learning Practice*, 9(1), 97–108.
<https://doi.org/10.53761/1.9.1.8>
- Kreutzfeld, C. S. in Lins, M. J. S. D. C. (2022). Learning respect through Music Education in schools. *Ensaio: Avaliação e Políticas Públicas em Educação*, 30(117), 1132–1150.
<https://doi.org/10.1590/S0104-40362021003003619>
- Martin, N. J. (2012). *Responses of elementary students and their teachers to a world music preference survey*. [University of Missouri-Columbia, Faculty of the Graduate School]. ProQuest.
<https://www.proquest.com/openview/f38dac97bbea108904c8bb0da63cd2bd/1?cb1=18750&loginDisplay=true&pq-origsite=gscholar>

- Rorintulus, O. A. in Wuntu, C. N. (2023). Exploring the effectiveness of songs for learning improvement: A case of elementary level students' English skills. *Edumaspul: Jurnal Pendidikan*, 7(2), 3336–3349. <https://doi.org/10.33487/edumaspul.v7i2.6913>
- Sumilat, J. M. in Tuwaidan, V. A. (2024). Perkembangan kurikulum multikultural di sekolah dasar: Menyongsong tantangan global. *Journal on Education*, 6(4), 22245–22253. <https://doi.org/10.31004/joe.v6i4.6335>
- Tabuena, A. C., Morales, G. S. in Perez, M. L. A. C. (2022). The Value of Music Education in the Development of Internationally Competent Students. *Journal of Humanities, Music and Dance*, 2(2), 13–18. <https://doi.org/10.55529/jhmd.22.13.18>